

- має на меті пропаганду або виправдання тероризму, містить висловлювання осіб, які чинять опір чи закликають до опору проведення антитерористичної операції;

- містить дані про предмети та речовини, які безпосередньо можуть бути використані для вчинення актів технологічного тероризму;

- розкриває дані про персональний склад співробітників спеціальних підрозділів та членів оперативного штабу, які беруть участь у проведенні антитерористичної операції, а також про осіб, які сприяють проведенню зазначеної операції (без їх згоди).

Отже, є певна необхідність розробки і впровадження кодексу поведінки журналістів або принципів, якими треба керуватися, вирішуючи питання дозволу відтворення насильства, зокрема тероризму. Доцільно внести до законодавства України у сфері боротьби з тероризмом зміни, передбачивши, зокрема, акредитацію суб'єктами боротьби з тероризмом журналістів (недодержання умов якої матиме наслідком її позбавлення), а також передбачити відповідальність за невиконання встановленого законодавством обов'язку не поширювати заборонену інформацію.

Одержано 19.04.2019

УДК 343.54+343.851

Вікторія Юрїївна СТУПКА,

курсант групи Ф2-305 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент Юртаєва К. В.

ПРОТИДІЯ ДОМАШНЬОМУ СЕКСУАЛЬНОМУ НАСИЛЬСТВУ

На сьогодні проблема протидії домашньому сексуальному насильству в подружжі (неважливо це цивільний шлюб чи офіційно зареєстрований) є надзвичайно актуальною в Україні. Згідно ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.12.2017 р., сексуальне насильство є формою домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності. Крім того останні зміни до Кримінального кодексу України остаточно визначили, що секс без згоди визнається зґвалтуванням або сексуальним насильством, при чому вчинення злочинів проти статевої свободи та недоторканності щодо подружжя чи колишнього подружжя або іншої особи, з якою винний перебуває (перебував) у сімейних або близьких відносинах, визнається кваліфікуючою обставиною.

Жертвами домашнього сексуального насильства стають переважно жінки, які перебувають у стані економічної, психологічної чи іншої залежності

від чоловіків. Багато хто вважає, що жінка просто не може не хотіти сексу із законним чоловіком, бо це ж її подружній обов'язок. Сексуальне насильство у шлюбі – річ настільки поширена, що пересічні громадяни часто не сприймають його як злочин.

Найчастіше домашнього сексуального насильства жінки зазнають від найближчих чоловіків, від тих, з якими разом живуть у шлюбі, з якими мають дітей. Масштаби цього явища до недавнього практично не обговорювали у нашому суспільстві. У сусідній Польщі, наприклад, за даними офіційної статистики, що наводять журналісти ресурсу «Newsmavens», у 90 % випадків зґвалтувань жертва не звертається до поліції, але у 60 % випадках, про які жінки повідомляють правоохоронцям, саме законний чоловік є злочинцем.

Згідно з офіційною статистикою протягом останніх десяти років кількість зґвалтувань, поряд з іншими сексуальними злочинами, суттєво знизилася, проте реальна статистика щодо рівня статевих злочинів в Україні залишається невтішною. Статеві злочини є високолатентними, де частка прихованих становить майже 90 %, яким притаманні усі види латентності за способом утворення. Причинами латентності є сором жертви, побоювання погіршення соціального статусу чи докору зі сторони соціуму (близьких, знайомих, взагалі оточуючих), погрози з боку злочинця, що вселяють страх у жертву, особливо, якщо це близька людина – чоловік, співмешканець тощо.

Причини домашнього сексуального насильства можна розподілити на три рівні: суспільний, рівень оточення злочинця та індивідуальний. До першого можна віднести: занепад моралі у суспільстві, ставлення до порушення прав особи як до норми, терпимість до насильства, осуд жертви суспільством, неприйнятність говорити про зґвалтування у шлюбі та сприймання його як злочину. До другого можна віднести умови виховання в родині, з якої походить злочинець, вплив колег на роботі, друзів, де часто панують застарілі норми ставлення до дружини і жінки в цілому. Для індивідуального рівня сприйняття характерні занепад духовних і культурних цінностей, сприйняття будь-якого виду насильства як норми.

Психологічний портрет домашнього сексуального насильника, як правило, охоплює наступні риси:

- грубість, яка частіше переходить у жорстокість; цинізм, неповага до прав і свобод інших осіб; майже стерте поняття соціальних гальм та межі між дозволеним і недозволеним;
- примітивізм у поглядах на взаємозв'язок статей, який зводиться лише до статевого акту без урахування згоди протилежної сторони;
- погляд на жінку як на підкорену істоту без права вибору і права опору, яка є лише знаряддям статевої насолоди.

Вбачаємо, що важливими напрямками протидії домашньому сексуальному насильству є: 1) запровадження морально-виховних програм, спрямованих на виховання поваги людей один до одного, на пропаганду неможливості порушення прав і свобод інших осіб. До цих прав належать статева свобода і статева недоторканість особи. Вважаємо, що при цьому необхідно звертати

увагу саме на гендерний аспект виховання, зокрема, на повагу до жінки, до її прав і свобод; 2) усунення або обмеження дії криміногенних факторів шляхом формування у членів суспільства моральної позиції, зорієнтованої на базові загальнолюдські цінності: заходи, що формують у громадській думці нетерпимість до злочинів та інших правопорушень, підвищення загальної, побутової, правової культури людей; 3) статеве виховання неповнолітніх, яке включає соціально-психологічний, педагогічний, медичний і сексологічний аспекти.

Одержано 15.04.2019

УДК 343.341(477)

Богдан Васильович ХАРЧЕНКО,

курсант групи Ф4-201 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Фоменко М. В.

ПРОБЛЕМА СПІВВІДНОШЕННЯ НОРМ КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ В УСТАНОВЛЕННІ КІЛЬКОСТІ ЗЛОЧИНІВ, УЧИНЮВАНИХ ЗЛОЧИННОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Питанням кримінальної відповідальності організованих форм співучасті приділялась значна увага у працях таких учених, як: М. І. Панов, М. І. Мельник, С. Б. Гавриш, М. І. Хавронюк, О. М. Литвинов, Н. О. Гуторова, В. П. Ємельянов, В. О. Навроцький та ін. В той же час в правовій літературі можна зустріти неоднозначне тлумачення ознак злочинної організації, що в окремих випадках викликає труднощі, пов'язані з кваліфікацією злочинів, учинених відповідним злочинним об'єднанням у правозастосовній практиці.

У теорії кримінального права й досі серед науковців не склалося єдиного бачення сутності поняття «злочинна організація». Її зміст розкривається лише в ч. 4 ст. 28 Загальної частини КК України. Так, однією з її конструктивних ознак законодавець визначає наявність мети безпосереднього вчинення тяжких або особливо тяжких злочинів. При цьому, зі змісту диспозиції ст. 255 Особливої частини КК України «Створення злочинної організації» йдеться про створення злочинної організації з метою вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину. Отже, наявність злочинної організації може визнаватися і при вчиненні одного злочину. У зв'язку з цим постає проблема невідповідності норм Загальної та Особливої частин КК у встановленні кількості злочинів, вчинюваних злочинною організацією.

При вирішенні поставленого питання необхідно враховувати наступне. По-перше, положення Загальної частини КК поширюють свою юридичну силу на всі статті Особливої частини КК. Як слушно стверджує М. І. Панов, приписам Загальної частини КК притаманний більш узагальнений характер (абстрактний, типовий) порівняно із закріпленими в Особливій частині КК. По-друге, положення Особливої частини КК не можуть виходити за межі Загальної частини КК. По-третє, при колізії між статтями Загальної та Особливої частин